

Sygn. akt VI GC 952/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lutego 2021 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Justyna Wyrwas – Oliwkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 23 lutego 2021 roku w Rybniku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa W. D. (D.)

przeciwko(...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

- 1) zasądza od pozwanego (...)Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda W. D. kwotę 2.623,79 zł (dwa tysiące sześćset dwadzieścia trzy złote 79/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11 marca 2019 roku do dnia zapłaty;
- 2) oddala powództwo w pozostałym zakresie;
- 3) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.245,85 zł (jeden tysiąc dwieście czterdzieści pięć złotych 85/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;
- 4) nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w R. tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych:
 - a) od powoda kwotę 51,53 zł (pięćdziesiąt jeden złotych 53/100),
 - b) od pozwanego kwotę 172,53 zł (sto siedemdziesiąt dwa złote 53/100).

sędzia Justyna Wyrwas – Oliwkiewicz

Sygn. akt VI GC 952/19

UZASADNIENIE

Pozwem z 7 stycznia 2019 roku powód W. D. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) w S. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 3.400,02 zł w tym:

- 3.100,02 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 14 października 2018 roku - tytułem odszkodowania za szkodę w pojeździe,
- 300,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu tytułem zwrotu kosztów sporządzenia kosztorysu naprawy.

Domagał się także zasądzenia zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu podał, że będący własnością K. C. pojazd marki A. o nr rej. (...) został uszkodzony przez sprawcę, którego łączyła z pozwanym umowa ubezpieczenia (...) posiadaczy pojazdów mechanicznych. Podał, że wstąpił w prawa

poszkodowanego na podstawie umowy cesji. Wskazał, że koszty przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody wynoszą 4.753,46 zł brutto, a pozwany wypłacił jedynie 1.653,44 zł brutto. (k. 2-4)

Nakazem zapłaty z 18 lutego 2019 roku uwzględniono żądanie powoda (k. 21).

W sprzeciwie pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu uznał co do zasady swoją odpowiedzialność w zakresie szkody, jednakże wskazywał, iż wypłacona kwota jest adekwatna do powstałej szkody. Wskazał, że poinformował poszkodowanego o możliwości naprawy pojazdu w warsztacie należącym do sieci naprawczej pozwanego oraz o konsekwencjach naprawy pojazdu w razie wyboru innego zakładu naprawczego. Zakwestionował naprawę z zastosowaniem części o jakości „(...)”, zarzucał również, że wysokość odszkodowania powinna odpowiadać rzeczywiście poniesionym kosztom za naprawę. Odnośnie kosztów sporządzenia kalkulacji naprawy przez powoda podnosił, że nie są objęte jego odpowiedzialnością, gdyż nie była kosztem poszkodowanego, a wydatkiem firmy windykacyjnej (k. 27-31v).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 13 września 2018 roku uszkodzeniu uległ samochód marki A. o nr rej. (...), rok produkcji 2012 będący własnością K. C.. Sprawca zdarzenia był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego. Poszkodowany nie ma możliwości odliczenia podatku VAT (**bezsporne**).

Pozwany uznając swoją odpowiedzialność ustalił wysokość odszkodowania na kwotę 1.653,44 zł, przy przyjęciu stawki 50,00 zł netto za roboczogodzinę prac mechaniczno-blaharskich i lakierniczych oraz cen części oryginalnych o jakości „(...)” (pokrywa reflektora dodatkowego) i zamienników o jakości (...) (reflektor z kierunkowskazem) oraz kosztów materiału lakierniczego zredukowanych do 40%. Decyzją z 26 września 2018 roku przyznał poszkodowanemu odszkodowanie w wysokości 1.653,44 zł informując o możliwości zorganizowania naprawy w warsztacie współpracującym z pozwanym. (**dowód: kalkulacja naprawy k.33v-34v, decyzja pozwanego z 26 września 2018 roku, k.32-33 i decyzja pozwanego z 28 września 2018 roku, k. 35**)

Poszkodowany uznał wypłaconą kwotę za niewystarczającą do należytego wykonania naprawy pojazdu. (**dowód: oświadczenie poszkodowanego z dnia 27 listopada 2018 roku k.9**)

W dniu 27 listopada 2018 roku poszkodowany zawarł z powodem umowę cesji, której przedmiotem była przysługująca mu wobec pozwanego wierzytelność z tytułu szkody w pojeździe marki A. o nr rej. (...) powstałej na skutek zdarzenia z 13 września 2018 roku. Za przelew wierzytelności poszkodowany otrzymał od powoda zapłatę wynagrodzenia (**dowód: umowa cesji k. 7, pokwitowanie**)

W kalkulacji z 5 stycznia 2019 roku sporządzonej na zlecenie powoda przez (...) Sp. z o.o. w S. wskazano, że uzasadniony koszt naprawy uszkodzonego pojazdu wynosi 4.753,46 zł, przy przyjęciu stawki 100,00 zł netto za roboczogodzinę prac mechaniczno-blaharskich i lakierniczych oraz cen części oryginalnych o jakości „(...)” oraz kosztów materiału lakierniczego bez pomniejszeń. Za sporządzenie kalkulacji powód został obciążony fakturą na kwotę 369,00 zł. (**dowód: kalkulacja naprawy z k. 10-14, faktura z 5 stycznia 2019 roku k. 15**)

Koszt przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu sprzed szkody wynosił 4.277,23 zł, przy przyjęciu stawki za roboczogodzinę prac mechaniczno-blaharskich 100,00 zł netto, a lakierniczych -110,00 zł netto, oraz cen części oryginalnych o jakości „(...)” i dostępnych części o jakości „(...)” (reflektor prawy komplet) oraz kosztów materiału lakierniczego bez pomniejszeń. (**dowód: opinia biegłego z zakresu techniki motoryzacyjnej R. W. z 19 stycznia 2020 roku k. 72-92, opinia uzupełniająca z 24 lipca 2020 roku k.,121-124**)

Sąd oddalił wniosek pozwanego o dopuszczenie dowód z przesłuchania poszkodowanego, zawnioskowany przez stronę pozwaną, ponieważ okoliczności na jakie powołano ten dowód (ustalenia, czy pojazd został naprawiony, przebiegu naprawy, przy użyciu jakich części pojazd został naprawiony oraz dłaczego poszkodowany nie skorzystał

z propozycji pozwanego dotyczące naprawy uszkodzonego samochodu) były nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy, bądź (okoliczność zawarcia cesji, czy poszkodowany uzyskał zapłatę za podpisanie cesji) wynikały z przedstawionych dokumentów (pokwitowanie k. 51).

Sąd oddalił wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z oświadczenie poszkodowanego z 27 listopada 2018 roku (k.) na okoliczność zbycia pojazdu w stanie uszkodzony, gdyż kwestia pozostawała bez znaczenia dla wydania orzeczenia w sprawie.

Okoliczność czy, w jakim zakresie i za pomocą jakich części samochód został faktycznie naprawiony czy też został sprzedany w stanie uszkodzonym nie były istotne w sprawie. Zgodnie bowiem ze stanowiskiem Sądu Najwyższego „obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza ją naprawić, odszkodowanie bowiem ma wyrównać uszczerbek majątkowy powstały w wyniku zdarzenia wyrządzającego szkodę, istniejący od chwili wyrządzenia szkody do czasu, gdy zobowiązany wypłaci poszkodowanemu sumę pieniężną odpowiadającą szkodzie ustalonej w sposób przewidziany prawem„ (zob. uzasadnienie uchwały z 15 listopada 2001 roku, sygn. akt III CZP 68/01, OSNC 2002/6/74, OSP 2002/7-8/103, Prok.i Pr.-wkł. 2002/6/39, Pr.Gosp. 2002/6/1, Wokanda 2002/5/5, Biul.SN 2001/11/15, M.Prawn. 2002/3/101, M.Prawn. 2002/9/416, M.Prawn. 2001/24/1195).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Żądanie powoda obejmowało dwa elementy: odszkodowanie z tytułu szkody całkowitej w pojeździe oraz zwrot kosztów sporządzenia kalkulacji naprawy.

Roszczenie w zakresie odszkodowania obejmującego odszkodowanie za uszkodzenie pojazdu powód wywodził z umowy przelewu wierzytelności obejmującej odszkodowanie z ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów.

Stosownie do art. 509 § 1 i 2 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Zgodnie z art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Podstawowym aktem prawnym regulującym kompleksowo ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z ruchem pojazdu mechanicznego jest ustawa z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (tj. z dnia 21 listopada 2016 r., Dz.U. z 2016 r. poz. 2060) – dalej zwana ustawą. Jej przepisy stanowią *lex specialis* względem art. 822 § 1 k.c., a w sprawach nieuregulowanych stosuje się przepisy kodeksu cywilnego (art. 22 ustawy).

Zgodnie z art. 34 ustawy z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych objęta jest odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 ustawy). Stosownie do art. 36 ust. 1 ustawy odszkodowania ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Kierujący pojazdem ponosi odpowiedzialność za szkody na mieniu, jak i na osobie, wyrządzone

w związku z ruchem pojazdu, na zasadzie winy na podstawie art. 415 k.c. W myśl 361 § 1 i 2 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła i naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Pozwany przyznał co do zasady swoją odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną w należącym do poszkodowanych pojeździe przez osobę objętą u niego obowiązkowym ubezpieczeniem posiadaczy pojazdów mechanicznych. W tym zakresie nie kwestionował legitymacji procesowej powoda. Przedmiotem sporu była wysokość odszkodowania.

Weryfikacja tej okoliczności wymagała wiadomości specjalnych.

W opinii z 19 stycznia 2020 roku (k. 72-80) biegły R. W. wyliczył odszkodowanie w dwóch wariantach, przy zastosowaniu średniej stawki za roboczogodzinę prac blacharsko- mechanicznych w wysokości 100 zł netto i lakierniczych 110 zł netto w warsztatach na rynku lokalnym w właściwym z uwagi na miejsce zamieszkania poszkodowanego. W pierwszym wariantcie biegły ustalił odszkodowanie na kwotę 4.823,52 zł brutto z uwzględnieniem wyłącznie cen nowych oryginalnych części zamiennych o jakość „(...)”. W drugim wariantcie biegły wyliczył odszkodowanie na kwotę 4.277,23 zł brutto z uwzględnieniem cen nowych oryginalnych części zamiennych o jakość „(...)” oraz dostępnej części o jakości „(...)” (komplet reflektora prawego). Biegły wskazał, że części o jakości „(...)” (części zamienne o wysokiej jakości), to części produkowane według tych samych reżimów technologicznych co części oryginalne typu „(...)” produkowane na tzw. pierwszy montaż, z tą tylko różnicą, że są produkowane i dystrybuowane pod marką producenta części, a nie producenta pojazdu. Jakość tych części nie odbiega od jakości części sygnowanych logo producenta pojazdu, lecz są tańsze. Nie ma żadnych przeszkód i uwarunkowań technicznych, aby nie stosować części typu „(...)” w miejsce części typu „(...)”. Części „(...)” uznaje się za tożsame pod względem użytkowym, jakościowym i estetycznym z częściami typu „(...)”. Jednocześnie biegły wskazał, że zastosowanie do naprawy części zamiennych nieoryginalnych typu „(...)”, „(...)”, oraz „(...)”, „(...)” skutkowałoby pominięciem zasady pełnej restytucji.

W odpowiedzi na zastrzeżenia powoda, w opinii uzupełniającej biegły sądowy podtrzymał stanowisko, że użycie do naprawy reflektora o jakości „(...)” czyli nieposiadającego logo producenta, skutkuje przywróceniem wszystkich walorów użytkowo – eksploatacyjnych poprzedniego elementu w stanie nowym. Przyznał, że zastosowanie reflektora o jakości „(...)” może spowodować utratę atrakcyjności handlowej, wobec braku logo, przy czym zdaniem biegłego utrata wartości pojazdu w tym zakresie (z powodu zastosowania części zamiennych (...)) nie przekroczy nigdy utraty wartości tego pojazdu z uwagi na sam fakt uczestniczenia w kolizji.

Sąd przyjął ustalenia biegłego za miarodajne, gdyż biegły szczegółowo i przekonywająco uzasadnił swoje stanowisko. Mając powyższe ustalenia na względzie sąd ustalił, że uzasadnione koszty naprawy pojazdu, uwzględniające z jednej strony prawo poszkodowanego do przywrócenie pojazdu do stanu sprzed szkody, a jednocześnie z drugiej strony - obowiązek poszkodowanego w zakresie minimalizacji szkody, powinny wynosić 4.277,23 zł brutto.

Drugim elementem sporu była odpowiedzialność pozwanego w zakresie kosztu sporządzenia na zlecenie powoda kalkulacji naprawy pojazdu. W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2004 roku (sygn. akt. III CZP 24/04, publ. OSNC 2005, Nr 7-8, poz. 117, str. 35) stwierdzono, iż odszkodowanie, przysługujące z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów, może - stosownie do okoliczności sprawy – obejmować także koszty ekspertyzy prywatnej (art. 361 k.c.). W ocenie sądu w niniejszej sprawie brak było jednak podstaw do zasądzenia na rzecz powoda należności z faktury z dnia 5 stycznia 2019 roku. W pierwszej kolejności należało ocenić czy poniesienie tego wydatku było obiektywnie uzasadnione i konieczne. W przytoczonej uchwale mowa jest o kosztach poniesionych przez poszkodowanego, tymczasem, to nie poszkodowany został obciążony kosztami ekspertyzy, lecz powód. W ocenie sądu koszty te nie mieszczą się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego. Wskazać należy, że ocena opłacalności podejmowanych przez powoda decyzji o zawieraniu umów cesji z poszkodowanymi, mającymi wierzytelności wobec ubezpieczycieli, mieści się w ramach ryzyka prowadzenia przedsiębiorstwa.

W konsekwencji dokonanych ustaleń roszczenie powoda zasługiwało na uwzględnienie w zakresie kwoty 2.623,79 zł, stanowiącej różnicę pomiędzy kwotą 4.277,23 zł (uzasadnione koszty naprawy wyliczone przez biegłego), a kwotą 1.653,44zł (odszkodowanie wypłacone w toku postępowania likwidacyjnego).

Mając na uwadze powyższe ustalenia faktyczne oraz rozważania prawne, na podstawie przywołanych przepisów sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.623,79 zł tytułem należności głównej.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych zasądzając je od 11 marca 2019 roku (po upływie 14 dni od daty doręczenia odpisu pozwu pozwanemu). Pozwany decyzją z 26 września 2018 roku przyznał odszkodowanie z tytułu szkody w pojeździe. Jak wskazano w wyroku Sądu Najwyższego z 6 lipca 1998 roku (sygn. akt III CKN 315/18, OSNC 2000/2/31, Pr.Gosp. 2000/1/1, Biul.SN 1999/10/6, M.Prawn. 1999/12/44) „z chwilą wypłacenia kwoty ustalonej przez ubezpieczyciela obowiązek wypowiedzenia się odnośnie do tego, czy jest ona odpowiednia, powraca do wierzyciela (poszkodowanego, uprawnionego z ubezpieczenia (...)). Od chwili zgłoszenia przez niego żądania dalszych roszczeń zakład pozostaje w opóźnieniu, o ile oczywiście roszczenia te będą uzasadnione”. Poszkodowany nie kwestionował wypłaconej należności. Powód nabył wierzycielność od poszkodowanego 27 listopada 2018 roku i przez wytoczeniem powództwa nie wzywał pozwanego do dopłaty odszkodowania. Dopiero w pozwie z 7 stycznia 2019 roku (doręczonym pozwanemu 11 marca 2019 roku) domagał się zapłaty kwoty 3.100,02 zł dalszego odszkodowania dołączając kalkulację naprawy. W tej sytuacji sąd uznał, że pozwany pozostawał w opóźnieniu po upływie 14 dni od doręczenia pozwanemu odpisu pozwu wraz z załącznikami zawierającymi nowe okoliczności w sprawie..

W pozostałym zakresie, powództwo należało oddalić jako bezzasadne.

O kosztach sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c. dokonując ich stosunkowego rozdzielenia między stronami biorąc pod uwagę wynik sprawy.

Koszty procesu obejmowały łącznie 2.805,00 zł, z czego:

- powód poniósł 1.888,00 zł (171,00 zł – tytułem opłaty od pozwu, 900,00 zł – tytułem wynagrodzenia pełnomocnika obliczonego zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 roku (Dz.U. z 2015 roku poz. 1800), 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz 800 zł tytułem wynagrodzenia biegłego),
- pozwany poniósł – 917,00 zł (900,00 zł – tytułem wynagrodzenia pełnomocnika obliczonego zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radcy prawnego z dnia 22 października 2015 roku (Dz.U. z 2015 roku poz. 1804), 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa).

Powód wygrał sprawę w 77% (z żądanej kwoty 3.400,02 zł należności głównej zasądzono na jego rzecz kwotę 2.623,79 zł), zatem winien ponieść koszty procesu w zakresie oddalonego powództwa (23 % z 2.805 zł = 645,15 zł). Dokonując rozliczenia kosztów należnych i poniesionych sąd zasądził zatem od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.242,85 zł (1.888,00 zł – 645,15 zł) tytułem zwrotu kosztów procesu.

W związku z dowodem z opinii biegłego powód uiścił zaliczkę na poczet wynagrodzenia biegłego w kwocie 800,00 zł. Faktyczne wynagrodzenie biegłego wyniosło 865,92,08 zł i zostało wypłacone częściowo z zaliczki powoda (800,00 zł), a częściowo tymczasowo ze środków Skarbu Państwa (224,06 zł). W związku z tym, na podstawie art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku sąd nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w R., stosownie do wyniku postępowania: powoda kwotę 51,53 zł (23% z 224,06 zł), a od pozwanego kwotę 172,53 zł (77% z 224,06 zł).

sędzia Justyna Wyrwas-Oliwkiewicz